

Ботун Чжан

магістр, асистент, викладач,
кафедра української мови,
Тяньцзінський університет іноземних мов (Китай),
вул. Мачан Дао, 117, м. Тяньцзінь, 300204, Китай
E-mail: 1048156883@qq.com
ORCID ID: <http://orcid.org/0009-0003-4893-5294>

Яремчук І. В.

к. філол. н., доцент,
кафедра української мови,
Пекінський університет іноземних мов (Китай),
вул. 2 Бейсісаньхуан, Пекін, 100089, Китай
E-mail: yangying7512@163.com
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-0230-7615>

**ВИБІРКОВА ВЗАЄМОДІЯ ЯК МОДЕЛЬ СУЧАСНИХ ВІДНОСИН
МІЖ ЄС ТА КНР**

У статті досліджено модель вибіркової взаємодії як провідний формат сучасних відносин між Європейським Союзом та Китайською Народною Республікою в умовах трансформації глобального міжнародного порядку. Актуальність теми зумовлена зростанням ролі ЄС і КНР як ключових економічних та політичних гравців світової системи, а також ускладненням характеру їхньої взаємодії, котра поєднує елементи співпраці, конкуренції та стратегічної обережності. Починаючи з установавання дипломатичних відносин у 1975 році та проголошення всеосяжного стратегічного партнерства у 2003 році, європейсько-китайські відносини зазнали суттєвої еволюції. Особливо помітною ця трансформація стала після 2019 року, коли Європейський Союз офіційно визначив Китай одночасно як партнера, економічного конкурента та системного суперника. На тлі геополітичної нестабільності, технологічних змін, кліматичних викликів і кризи традиційних моделей глобалізації відносини між ЄС та КНР набувають нового змісту, що потребує переосмислення на концептуальному рівні. У дослідженні використано системний, інституційний та порівняльний підходи, що дозволило розглянути відносини між ЄС та КНР як багатовимірний процес, у межах якого висока економічна взаємозалежність співіснує з політичними та ціннісними суперечностями. Джерельну базу дослідження становлять офіційні документи Європейського Союзу та Китаю, матеріали міжнародних організацій, статистичні дані, а також наукові публікації європейських і китайських дослідників. Обґрунтовано, що вибіркова взаємодія є відповіддю на неможливість повернення до моделі повноцінного стратегічного партнерства та водночас на небажання сторін переходити до відкритого конфронтаційного суперництва. Показано, що співпраця між ЄС і КНР зберігається насамперед у сферах торгівлі, кліматичної політики, глобального управління та наукових інновацій, тоді як у питаннях технологічної безпеки, прав людини та геополітики домінують стриманість і конкуренція. Зробле-

© Ботун Чжан, Яремчук І. В., 2026

Стаття поширюється
на умовах ліцензії
відкритого доступу (CC BY 4.0)

но висновок, що модель вибіркової взаємодії виконує стабілізуючу функцію в умовах зростаючої напруженості у міжнародній системі та може розглядатися як найбільш реалістичний сценарій розвитку відносин між ЄС і КНР у середньостроковій перспективі, оскільки дозволяє управляти суперечностями, підтримувати інституційний діалог і зберігати простір для прагматичної співпраці.

Ключові слова: вибіркова взаємодія, Європейський Союз, Китайська Народна Республіка, європейсько-китайські відносини, стратегічне суперництво, міжнародний порядок.

Постановка проблеми в загальному вигляді, її зв'язок з науковими або практичними задачами. Сучасні відносини між Європейським Союзом та Китайською Народною Республікою є одним із ключових чинників трансформації міжнародних відносин у XXI столітті. Їхня динаміка формується на перетині глибокої економічної взаємозалежності, політичних і ціннісних розбіжностей, а також зростаючої ролі технологій і безпекових питань у глобальній політиці. ЄС і КНР належать до найбільших економік світу (Feng & Zhongping, 2023), що зумовлює їхній системний вплив не лише на світову економіку, а й на формування сучасного міжнародного порядку. Водночас характер їхньої взаємодії дедалі важче описати в межах традиційних моделей стратегічного партнерства або відкритого суперництва, оскільки співпраця та конкуренція між сторонами розвиваються паралельно й нерівномірно в різних сферах (Xing & Li, 2021). У цьому контексті дослідження особливостей розвитку відносин між ЄС та КНР, а також їхнього впливу на сучасні міжнародні процеси набуває особливої актуальності як з наукової, так і з практичної точки зору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, методологічної основи дослідження. У наукових дослідженнях європейсько-китайських відносин значну увагу приділено концепціям стратегічного партнерства, економічної взаємозалежності, а в останні роки – системного суперництва. Європейські та китайські дослідники аналізують трансформацію політики ЄС щодо Китаю, зокрема перехід від підходу «залучення» до політики управління ризиками, а також зростання ролі технологічної та безпекової складової у двосторонніх відносинах (Feng & Yiran, 2025). Водночас існуючі підходи часто зосереджуються на окремих вимірах взаємодії та не завжди враховують її секторальну диференціацію, коли економічна співпраця поєднується з політичною стриманістю й обмеженнями у чутливих сферах. Це зумовлює необхідність пошуку більш гнучких аналітичних моделей, здатних адекватно відобразити сучасну практику взаємодії між ЄС і КНР.

Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові та спеціальні методи аналізу міжнародних відносин. У роботі використано метод системного аналізу для розгляду відносин між ЄС та КНР як складної багаторівневої системи взаємодії, а також порівняльний метод для виявлення особливостей співпраці та конкуренції у різних секторах двосторонніх відносин. Крім того, застосовано елементи інституційного та політико-економічного аналізу, що дозволяє комплексно оцінити динаміку та специфіку сучасної взаємодії між сторонами.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття. Попри значну кількість наукових досліджень, присвячених відносинам між Європейським Союзом та Китайською Народною Республікою, низка аспектів цієї взаємодії залишається недостатньо висвітленою або потребує

подальшого теоретичного осмислення. Зокрема, у сучасній науковій літературі відсутній узгоджений підхід до пояснення поєднання співпраці, конкуренції та елементів стратегічного суперництва у відносинах між ЄС і КНР. Традиційні аналітичні моделі часто розглядають ці відносини крізь призму партнерства або суперництва, що не повною мірою відображає їхню складну та багатовимірну природу.

Формулювання цілей статті. Метою статті є аналіз вибіркової взаємодії як аналітичного підходу до осмислення сучасних відносин між Європейським Союзом та Китайською Народною Республікою. Завданням дослідження є визначення ключових характеристик цієї моделі, виявлення її секторальної специфіки, а також оцінка її ролі у формуванні балансу між співпрацею та конкуренцією в умовах трансформації глобального міжнародного середовища.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням наукових результатів. У статті обґрунтовується доцільність розгляду вибіркової взаємодії не як ситуативної реакції на окремі політичні чи економічні кризи, а як потенційно стійкої моделі управління складними відносинами між великими міжнародними акторами. Аналіз зосереджується на практичних проявах цієї моделі у політичному діалозі, економічній співпраці, кліматичній політиці, глобальному управлінні, а також у сфері технологій і безпеки. Практичне значення статті полягає в можливості використання отриманих висновків для подальшого аналізу зовнішньополітичних стратегій ЄС і КНР та прогнозування тенденцій розвитку єврокитайських відносин у середньостроковій перспективі.

1. Теоретичні підходи до аналізу вибіркової взаємодії у відносинах ЄС – КНР

У наукових дослідженнях міжнародних відносин співпраця між великими гравцями традиційно розглядається крізь призму стратегічного партнерства, конкуренції або конфлікту. Однак сучасна динаміка відносин між Європейським Союзом і Китайською Народною Республікою дедалі частіше виходить за межі цих класичних категорій. Поєднання інтенсивної економічної взаємодії з політичною недовірою та технологічним суперництвом вимагає застосування більш гнучких аналітичних моделей (Brinza, 2024).

Одним із базових підходів до аналізу відносин ЄС–КНР тривалий час залишалася концепція стратегічного партнерства. Запровадження у 2003 році формату всеосяжного стратегічного партнерства передбачало розвиток регулярного політичного діалогу, розширення економічної співпраці та координацію позицій у сфері глобального управління (Trofymchuk, 2016). Проте на практиці стратегічне партнерство виявилось обмеженим через відмінності у ціннісних орієнтирах, політичних системах та підходах до міжнародного порядку. Це призвело до поступового зниження довіри та зростання взаємних очікувань, які не завжди реалізовувалися.

Іншим поширеним теоретичним підходом є концепція конкуренції та системного суперництва. Вона набрала особливої актуальності після того, як Європейський Союз у 2019 році офіційно визначив Китай одночасно як партнера, економічного конкурента та системного суперника. У межах цього підходу акцент робиться на технологічному змаганні, питаннях безпеки, контролі над критичними ланцюгами постачання та геополітичних розбіжностях. Водночас надмірне зосередження на суперництві не дозволяє повною мірою пояснити збереження високого рівня економічної взаємозалежності та співпраці у сферах спільного інтересу.

У цьому контексті дедалі більшої уваги набуває підхід, який умовно можна охарактеризувати як вибірково взаємодію. Йдеться про модель, за якої співпраця

та конкуренція між міжнародними гравцями співіснують одночасно, але в різних секторах і на різних рівнях (China's policy, 2014). Для відносин між ЄС і КНР це означає збереження партнерства у сферах торгівлі, кліматичної політики, глобального управління та сталого розвитку, водночас із посиленням обмежень і контролю у чутливих напрямках – передусім у технологіях, безпеці та політичних питаннях.

Концепція вибіркової взаємодії тісно пов'язана з сучасними підходами до управління ризиками, зокрема з політикою de-risking, яку активно просуває Європейський Союз. На відміну від стратегії повного відокремлення (decoupling), de-risking передбачає не розрив зв'язків із Китаєм, а зменшення критичних залежностей у стратегічних секторах. Це створює основу для більш прагматичної моделі відносин, у межах якої сторони визнають неминучість співпраці, але водночас прагнуть захистити власні довгострокові інтереси.

З китайського боку аналогічну логіку можна простежити у концепції «подвійної циркуляції», яка поєднує відкритість до зовнішніх ринків із посиленням внутрішнього економічного потенціалу (Hennessy, 2023). У відносинах з ЄС це проявляється у прагненні зберігати доступ до європейських ринків і технологій, не відмовляючись при цьому від стратегічної автономії та власних моделей розвитку.

Таким чином, вибіркова взаємодія постає як аналітично доцільна модель для пояснення сучасних європейсько-китайських відносин. Вона дозволяє врахувати одночасну присутність співпраці, конкуренції та обмеженої взаємної довіри, не зводячи складну реальність до одновимірних категорій. Саме цей підхід створює теоретичне підґрунтя для подальшого аналізу практичних проявів взаємодії між ЄС та КНР у політичній, економічній та безпековій сферах.

2. Практичні прояви вибіркової взаємодії у відносинах ЄС – КНР

Модель вибіркової взаємодії між Європейським Союзом і Китайською Народною Республікою знаходить своє практичне втілення у низці ключових сфер співробітництва та суперництва, які визначають сучасну конфігурацію єврокитайських відносин. Вона не є абстрактною теоретичною конструкцією, а формується на основі конкретних політичних рішень, економічних стратегій та інституційних механізмів, що регулюють взаємодію між сторонами. Саме через аналіз цих практичних вимірів можна простежити, яким чином співпраця і конкуренція між ЄС та КНР не лише співіснують, але й взаємно обмежують одна одну, формуючи гібридний формат відносин.

1) Політичний діалог: збереження комунікації за умов напруженості

Політична взаємодія між ЄС і КНР характеризується поєднанням регулярного діалогу та зростаючої взаємної недовіри. З одного боку, сторони зберігають розгалужену систему інституціалізованих каналів комунікації, зокрема саміти ЄС – КНР, стратегічні діалоги на високому рівні, а також консультації з питань глобального управління, безпеки та регіональної стабільності. Ці формати забезпечують мінімальний рівень передбачуваності двосторонніх відносин і створюють умови для запобігання неконтрольованій ескалації.

З іншого боку, зміст політичного діалогу дедалі більше звужується до прагматичного управління суперечностями. Питання прав людини, статусу Тайваню, безпеки в Індо-Тихоокеанському регіоні, а також війни Росії проти України залишаються ключовими джерелами напруженості та регулярно стають предметом жорстких дипломатичних розбіжностей. Водночас як Європейський Союз, так

і Китайська Народна Республіка уникають повного розриву політичних контактів, усвідомлюючи, що відсутність діалогу зменшує можливості кризового менеджменту та підвищує ризики стратегічних прорахунків.

Таким чином, політичний вимір вибіркової взаємодії проявляється у підтриманні мінімально необхідного, але стабільного рівня комунікації, яка виконує функцію стримування конфліктного потенціалу, не переростаючи при цьому у формат повноцінного стратегічного партнерства.

2) *Економічна співпраця та управління взаємозалежністю*

Економічна сфера залишається центральним елементом відносин між ЄС і КНР та найбільш показовим прикладом вибіркової взаємодії. Європейський Союз входить до числа найбільших торговельних партнерів Китаю, тоді як китайський ринок має ключове значення для європейських компаній у галузях промислового виробництва, автомобілебудування, відновлюваної енергетики та споживчих товарів. Високі обсяги торгівлі й інвестицій формують глибоку економічну взаємозалежність, яка суттєво обмежує можливість радикальних економічних рішень з обох сторін.

Разом із тим економічна взаємодія дедалі більше супроводжується елементами стратегічної обережності. У відповідь на геополітичні ризики, пандемію COVID-19 та загострення технологічної конкуренції Європейський Союз поступово переходить до політики *de-risking*, спрямованої на зменшення критичних залежностей у стратегічно важливих секторах (Feng & Zhongping, 2023). Насамперед йдеться про мікрочипи, рідкісноземельні елементи, фармацевтичну продукцію та «зелені» технології. Такий підхід не означає відмову від економічної співпраці з Китаєм, а відображає прагнення поєднати відкритість ринків із вимогами економічної та технологічної безпеки.

З китайського боку аналогічні тенденції простежуються у прагненні зміцнити внутрішній ринок, зменшити вразливість до зовнішніх обмежень та водночас зберегти доступ до європейських технологій, стандартів і капіталу. У результаті економічна співпраця між ЄС і КНР набуває дедалі більш селективного характеру: окремі галузі залишаються відкритими для взаємодії, тоді як інші підлягають посиленому регуляторному контролю.

3) *Кліматична політика та глобальне управління*

Однією з найбільш стабільних і відносно деполітизованих сфер співпраці між Європейським Союзом і Китайською Народною Республікою залишається кліматична політика. Обидві сторони визнають зміну клімату як глобальний виклик системного характеру, що не може бути ефективно вирішений у межах національних або регіональних стратегій. Саме тому кліматичний порядок денний виступає важливим майданчиком для збереження конструктивної взаємодії навіть за умов зростання загального рівня політичної напруженості.

Європейський Союз реалізує комплексну кліматичну стратегію в межах Європейського зеленого курсу, яка передбачає досягнення кліматичної нейтральності, трансформацію енергетичного сектору та посилення екологічних стандартів. Китай, у свою чергу, декларує досягнення піку викидів парникових газів та поступовий перехід до вуглецево нейтральної економіки у середньо- та довгостроковій перспективі (China's EU policy paper, 2003). Хоча підходи сторін до реалізації кліматичних цілей суттєво відрізняються, наявність спільної рамки відповідальності створює основу для діалогу та координації.

Незважаючи на політичні розбіжності в інших сферах, співпраця в межах Паризької кліматичної угоди, кліматичних самітів COP та спеціалізованих міжнародних ініціатив демонструє здатність ЄС і КНР відокремлювати питання глобальних публічних благ від логіки стратегічного суперництва (Shi et al, 2025). У цьому контексті кліматична політика виконує не лише екологічну, а й стабілізуючу функцію у двосторонніх відносинах, сприяючи збереженню багатостороннього формату взаємодії.

Подібна логіка простежується і у сфері глобального управління. У рамках Організації Об'єднаних Націй, G20 та міжнародних економічних інституцій ЄС і Китай часто демонструють зацікавленість у збереженні багатостороннього порядку, стабільності міжнародних правил та передбачуваності глобальних процесів. Водночас відмінності у підходах до реформування цих інститутів і розуміння принципів глобального врядування не зникають, що зумовлює поєднання співпраці та обмеженого суперництва навіть у багатосторонньому вимірі.

4) Технології та безпека як сфери обмеженої взаємодії

Найбільш чутливим і конфліктогенним виміром вибіркової взаємодії між ЄС і КНР є сфера технологій і безпеки, у якій співпраця зазнає найбільших обмежень. Саме технологічний розвиток дедалі більше розглядається сторонами як ключовий чинник економічної конкурентоспроможності, політичного впливу та національної безпеки. У результаті питання цифрової інфраструктури, штучного інтелекту, кібербезпеки та контролю за експортом технологій стають елементами стратегічного протистояння.

Європейський Союз поступово посилює регуляторні механізми щодо участі китайських компаній у критичній інфраструктурі, зокрема в галузях телекомунікацій, енергетики та цифрових сервісів. Такі кроки обґрунтовуються необхідністю захисту технологічної автономії, безпеки даних і стійкості ключових систем. Водночас Китай розглядає подібні заходи як політично мотивовані обмеження, що суперечать принципам відкритого ринку та рівної конкуренції.

Попри загострення технологічного суперництва, навіть у цій сфері сторони не вдаються до повного розриву контактів. Зберігаються можливості для технічних консультацій, участі у міжнародних форумах з вироблення стандартів та норм, а також обмеженої координації у питаннях глобальної цифрової безпеки. Це свідчить про прагнення сторін мінімізувати ризики неконтрольованої ескалації, не відмовляючись при цьому від захисту власних стратегічних інтересів.

Таким чином, технології та безпека виступають прикладом максимально селективної взаємодії, у межах якої співпраця підпорядковується логіці стримування і контролю. Саме цей вимір найбільш чітко демонструє обмеження моделі партнерства та водночас підтверджує життєздатність вибіркової взаємодії як інструменту управління суперечностями між ЄС і КНР.

Отже, практичний вимір вибіркової взаємодії між ЄС і КНР демонструє складну мозаїку співпраці та обмежень. Політичний діалог зберігається як інструмент управління суперечностями, економічна взаємозалежність поєднується з політикою управління ризиками, а глобальні виклики стимулюють співпрацю навіть за умов стратегічної недовіри (China–EU international trade in goods statistics, 2025). Саме така модель дозволяє сторонам уникати різкої конфронтації, зберігаючи простір для маневру в умовах трансформації міжнародної системи.

Висновки дослідження та перспективи подальших досліджень у даному напрямку. У статті здійснено комплексний аналіз моделі вибіркової взаємодії

як ключового формату сучасних відносин між Європейським Союзом і Китайською Народною Республікою. Проведене дослідження підтверджує, що європейсько-китайські відносини у XXI столітті не можуть бути адекватно описані ані в межах класичної моделі стратегічного партнерства, ані крізь призму відкритого конфронтаційного суперництва. Натомість вони формуються як багатовимірна система, у якій співпраця та конкуренція співіснують паралельно, взаємно обмежуючи та коригуючи одна одну.

По-перше, встановлено, що модель вибіркової взаємодії виникає як відповідь на поєднання високого рівня економічної взаємозалежності з поглибленням політичних, ціннісних і безпекових розбіжностей. Європейський Союз і Китайська Народна Республіка залишаються зацікавленими у збереженні торговельно-інвестиційних зв'язків і участі у глобальних економічних процесах, однак водночас прагнуть мінімізувати стратегічні ризики та вразливості (Shevchenko, 2024). Це зумовлює поступовий перехід від логіки «залучення» до логіки управління залежностями та обережної, диференційованої співпраці.

По-друге, доведено, що вибіркова взаємодія має чітко виражений секторальний характер. У таких сферах, як економіка, кліматична політика та глобальне управління, сторони демонструють готовність до прагматичної співпраці та координації дій. Водночас у технологічному та безпековому вимірах домінують стриманість, регуляторні обмеження та конкуренція (Liu & Hongxia, 2011). Подібна асиметрія не є тимчасовим явищем, а відображає глибші структурні трансформації міжнародної системи та зміну підходів до розуміння стратегічного партнерства між великими акторами.

По-третє, аналіз показує, що модель вибіркової взаємодії виконує важливу стабілізуючу функцію в умовах зростаючої геополітичної напруженості. Збереження інституційних каналів політичного діалогу, економічної співпраці та взаємодії у сфері глобальних публічних благ дозволяє ЄС і КНР уникати різкої ескалації навіть за наявності суттєвих розбіжностей у питаннях прав людини, технологій і безпеки. У цьому сенсі вибіркова взаємодія постає не як компроміс слабкості, а як інструмент стратегічного балансування інтересів.

Загалом можна зробити висновок, що модель вибіркової взаємодії є найбільш реалістичним і функціональним форматом розвитку відносин між Європейським Союзом та Китайською Народною Республікою у середньо- та, ймовірно, довгостроковій перспективі. Вона не усуває наявних суперечностей, проте створює механізми їх контролю та управління, зберігаючи простір для співпраці в умовах системного суперництва. Подальша еволюція єврокитайських відносин значною мірою залежатиме від здатності сторін підтримувати інституційний діалог, адаптувати власні стратегії до змін глобального середовища та поєднувати прагматичні інтереси з довгостроковими стратегічними цілями.

References [Список використаної літератури]

- Brinza, A. (2024). EU–China relations: De-risking or de-coupling? The future of the EU strategy towards China. European Parliament Study. 5 [in English]. [Brinza A. EU–China relations: De-risking or de-coupling? The future of the EU strategy towards China. European Parliament Study. 2024. 55 p. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2024/754446/EXPO_STU\(2024\)754446_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2024/754446/EXPO_STU(2024)754446_EN.pdf)]
- China–EU international trade in goods statistics. (2025). Eurostat Statistics Explained [in English]. [China–EU international trade in goods statistics. Eurostat Statistics Explained. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=China-EU_-_international_trade_in_goods_statistics]

- China's EU policy paper. (2003). Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China [in Chinese]. [中国对欧盟政策文件（全面战略伙伴关系）. 中华人民共和国外交部. URL: https://www.gov.cn/gongbao/content/2003/content_62478.htm]
- China's policy paper on the European Union: Deepening the comprehensive strategic partnership based on mutual benefit. (2014). Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China [in Chinese]. [中国对欧盟政策文件：深化互利共赢的中欧全面战略伙伴关系. 中华人民共和国外交部. URL: https://www.mfa.gov.cn/web/zyxw/201404/t20140402_327132.shtml]
- Feng, Yiran. (2025). Driving forces, challenges, and prospects of China–EU relations. *Contemporary World*, 69–75 [in Chinese]. [冯怡然. 中欧关系的发展动力、挑战及前景. 《当代世界》. 2025. С. 69–75. URL: https://kns.cnki.net/kcms2/article/abstract?v=esvOG1ozB-ikGi1sAE5eyn2MmAnWzMQu_ra15FGdNaS3sS5eH9pELRsbV-ZpmlC68w-SkdqYYLu0Cj5b3Rl_W-ucNmOc9V10tDEUZO02S544CH6Tg9dfNBpaDgvRIwixkxm-BAfvsmLn-VTWJG0DyH0tm6XHxOTP6alvsC_Cvp8S1-DKQvEeRw==&uniplatform=NZKPT&language=CHS]
- Feng, Zhongping. (2023). European integration, strategic autonomy, and China–EU relations. *China–CEE Institute*, 5, 1–12 [in English]. [Feng Zhongping. European Integration, Strategic Autonomy, and China – EU Relations. *China-CEE Institute*. 2023. № 5. P. 1–12. DOI: <https://china-cee.eu/2025/05/28/european-integration-strategic-autonomy-and-china-eu-relations/>]
- Hennessy, A. (2023). The impact of Russia's war against Ukraine on Sino-European relations. *Journal of European Integration*, 42(3), 559–575 [in English]. [Hennessy A. The impact of Russia's war against Ukraine on Sino-European relations. *Journal of European Integration*. 2023. Vol. 42, Is. 3. P. 559–575. DOI: <https://doi.org/10.1080/07036337.2023.2201497>]
- Liu, Hongxia. (2011). An analysis of China–EU climate cooperation mechanisms. Shanghai Normal University. 78 p. [in Chinese]. [刘洪霞. 中国与欧盟气候合作机制探析. 上海师范大学. 2011. 78页. URL: https://kns.cnki.net/kcms2/article/abstract?v=esvOG1ozB-j1f_oVvC_ZZ5EVZ3c8xHISDhoPRQZwIEgalCNFpcay801y9G2KgV0XewtjEcbQO8h4jmM08rUtIL0O68vNCsx7-aQLU3G6iGb9IECm9fmbLgWt5-_Clto-go4R3cXx6FFFozEx1jfdajaeXIY9JohLi29x2DnHZJkk7epTM6Vv9g==&uniplatform=NZKPT&language=CHS]
- Shevchenko, O. (2024). China's climate policy in the age of global climate change. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv*, 28–34 [in English]. [Shevchenko, O. (2024). China's climate policy in the age of global climate change. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини*, 2024. С. 28–34. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2024/2-59/28-34>]
- Shi, Jinfang., Yan, Yu., & Yin, Shi. (2025). Characteristics and impact of China–EU digital cooperation. *China Prices*, 10, 83–88 [in Chinese]. [施锦芳, 闫宇, 尹诗. 中欧数字合作的特征及影响研究. 《中国物价》. 2025. №10. С. 83–88. URL: https://kns.cnki.net/kcms2/article/abstract?v=esvOG1ozB-juqKRPGQpH11Q-m9udEk8G5XM9mtBcr1Ez55Fn6T5pIrlsHuRQqXjMD1yXbJdbFn0tpZf3aZFWCU3fw1QBqXRFYNEdHRZBKHI0r880k2svSYG8imby_pXjho_baG9iBhX3fxoWE7fb3lTcj6W3aia13FPfhhtUFGmSMjYWEF41Q==&uniplatform=NZKPT&language=CHS]
- Trofymchuk, A. P. (2016). Prospects of Ukraine's accession to the “One Belt, One Road” initiative. *International Relations. Economic Sciences*, 9, 1–9 [in Ukrainian]. [Трофимчук А. П. Перспективи приєднання України до проекту «Один пояс, один шлях». *International Relations. Серія «Economic sciences»*. 2016. 9 с. URL: <https://intrel.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/3060-11225-1-PB.pdf>]
- Xing, Li. (2021). China–EU relations at a crossroads: “Systemic rivalry” or “strategic partnership”? In *China–EU Relations in a New Era of Global Transformation*, 1–18 [in English]. [Xing Li. China – EU relations at a crossroads: “Systemic Rivalry” or “Strategic Partnership”?. *China – EU Relations in a New Era of Global Transformation*. 2021. P. 1–18. URL: https://epc-web-s3.s3.amazonaws.com/content/PDF/2022/EU-China_Think-Tank_Compodium.pdf]

Zhang Botong

Department of Ukrainian Language,
Tianjin Foreign Studies University (China)
r. 117, Machang Dao, Tianjin, 300204, China

Yaremchuk I. V.

Department of Ukrainian Language,
Beijing Foreign Studies University (China)
r. 2 North Xisanhuan Avenue, Beijing, 100089, China

SELECTIVE ENGAGEMENT AS A MODEL OF CONTEMPORARY EU–CHINA RELATIONS

Summary

This article examines the model of selective engagement as a leading framework for understanding contemporary relations between the European Union and the People's Republic of China in the context of the transformation of the global international order. The relevance of the topic is determined by the growing role of the EU and China as key economic and political actors in the world system, as well as by the increasing complexity of their interaction, which combines elements of cooperation, competition, and strategic caution. Since the establishment of diplomatic relations in 1975 and the proclamation of a comprehensive strategic partnership in 2003, EU–China relations have undergone significant evolution. This transformation became particularly evident after 2019, when the European Union officially defined China simultaneously as a partner, an economic competitor, and a systemic rival. Against the backdrop of geopolitical instability, technological change, climate challenges, and the crisis of traditional models of globalization, relations between the EU and China are acquiring new meaning and require conceptual rethinking. The study employs systemic, institutional, and comparative approaches, which make it possible to analyze EU–China relations as a multidimensional process in which high economic interdependence coexists with political and value-based contradictions. The empirical base of the research includes official documents of the European Union and China, materials from international organizations, statistical data, as well as academic publications by European and Chinese scholars. The article substantiates that selective engagement represents a response both to the impossibility of returning to a model of full-fledged strategic partnership and to the reluctance of the parties to move toward open confrontational rivalry. It is demonstrated that cooperation between the EU and China is primarily preserved in the areas of trade, climate policy, global governance, and scientific innovation, while restraint and competition dominate in issues related to technological security, human rights, and geopolitics. The study concludes that the model of selective engagement performs a stabilizing function under conditions of growing tension in the international system and can be regarded as the most realistic scenario for the development of EU–China relations in the medium term, as it allows for the management of contradictions, the maintenance of institutional dialogue, and the preservation of space for pragmatic cooperation.

Key words: selective engagement, European Union, People's Republic of China, EU–China relations, strategic rivalry, international order.

Дата першого надходження статті до видання: 05.02.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 17.03.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026